

25.4x31.63	1/3	57 עמוד	המודיע - תוספת	22/01/2021	75952485-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

...וביום ג' סלי

ת"ל האגדה הארץ מופתה וזו היתה תפארת הקיסר הארץ
הזמן פראנץ יאזעף הראשון (עמ' 1)

[illegible]

ידיעה בעיתון התקופה על הופעת פראנץ יוזף בירושלים

כמו וילהלם קיסר (וילהלם השני) מגרמניה בחשוון תרנ"ט. ההתעניינות בו רבתה בייחוד בין יהודי העולם. הסיבה לכך היא, כפי שיש לשער, משום שביקור זה עורר את תקוותם של ד"ר הרצל ועוזריו להתקדמות מהותית בביצוע השאיפה הציונית בדרך מתן צ'ארטר לריכוז יהודי לאומי בארץ ישראל. כן עורר הביקור את תקוותם של יהודי ארצות הברית — שבחלקם הגדול היו אז מהגרים מרוסיה (ארץ זו כללה עוד את פולין והמדינות הבאלטיות) — שהקיסר ישפיע על הצאר הרוסי לריכוז עמדת השלטונות ברוסיה כלפי התושבים היהודיים.

שתי תקוות אלו נתבדו.

3. פריצה בחומת העיר

הודות לפרסום, שניתן לביקור כמה חודשים מראש, יכולים היו גם השלטונות הטורקיים וגם האוכלוסיה בארץ ישראל להתכונן היטב לביקור

פרסום זה ניתן בכוונה תחילה, שכן פמלייתו של הקיסר, ואולי הקיסר עצמו, היו מעוניינים בקבלות פנים מפוארות להגדיל כבודם ולהאדירם. ואכן, נעשו הכנות בקנה מידה רבתי. ההכנות לביקורו של הקיסר היו ללא תקדים. חמישה חודשים לפני תאריך בואו, כבר החלה העיר בהכנות. מערכת מקיפה של נקיון ותיקונים השכיחה את העיר, ונסללו בה דרכים ורחובות לרוב. כה גדול היה היקף ההכנות, עד כי הובאו פועלים ממצרים כדי לסייע בהשלמתן.

ולא זו בלבד, אלא שלראשונה מזה ארבע מאות שנה, נפרצו חומות העיר, בכוונה תחילה. היה זה כדי לאפשר לקיסר להיכנס לעיר העתיקה ברכיבה על סוס. בדרך כלל נשמרה זכות זו, על פי החוק הטורקי, רק לאזרחי הממלכה. אולם, כשהקיסר עמד על כך, הגיעו לפשרה, שעל פיה יפרצו פרצה בחומה, ליד שער יפו. היתה זו החומה הנמוכה המגשרת על התעלה העמוקה שהקיפה את מגדל דוד.

על כן מילאו את התעלה שמחוץ לעיר העתיקה, וכתוצאה מכך, מבחינה טכנית, לא תהיה כניסתו של הקיסר דרך אחד משערי העיר הקיימים. בחלוף הימים הנוראים, הורגשה באוויר ציפיה נרגשת לקראת היבוי המלכותי הקרב ובא.

ראשית, העבירה ממשלת קושטא את ה'פחה' הזקן של מחוז ירושלים למשרה מכובדת אחרת ומינתה במקומו מושל חדש, אדם צעיר מאנשי לשכתו הפרטית של השולטן עבדול-חמיד השני (שהודר מכסאו בשנת תרס"ט על ידי "הטורקים הצעירים").

התושבים היהודים — שבאותו זמן מנה היישוב למעלה משלושים אלף נפש — מינו ועדה בת עשרה חברים — מחציתם ספרדים ומחציתם אשכנזים — כדי לתכנן את קבלת הפנים שתערוך הקהילה היהודית לקיסר. המושל הנמזר ציוה מיד לתקן דרכים ולסלול

שער האשפות שוכן בנקודה הנמוכה ביותר בדרום-מזרח העיר העתיקה, סמוך למקום בו מתנקז הגיא המרכזי אל מחוץ לעיר ומתחבר לנחל קדרון. לאורך השנים היה זה האזור המזונו והעני ביותר בעיר, ששימש כנראה כבר בתקופת בית שני כמקום בעלי מלאכה ומגדלי צאן וכמקום מושבם של הבורסקאים. מבנה שער האשפות התפתח והשתנה במשך השנים. בהו יתנו להציב על ארבעה שלבים:

שער האשפות נבנה על ידי העות'מאנים ככשפש נמוך, שאיפשר מעבר של אדם או שניים בו זמנית בלבד. מבחינה זו היה שער האשפות שונה מהשערים האחרים בחומה, שכן לא כלל בית שער להגנה, ולכן היה גם סגור רוב הזמן. רוחב השער המקורי נראה בקשת הקטנה, המצויה מעל שער האשפות היום. ברכות הימים החלה זליגה של תושבי העיר אל מורדות עיר דוד, בה התפתח הכפר סילוואן והכפרים המקיפים אותו. בעקבות כך נוצר לחץ על השלטון המקומי לפתוח את שער האשפות באופן קבוע, כדי לאפשר מעבר נוח מהעיר העתיקה אל איור זה של העיר.

בעקבות ההחלטה לפתוח את השער באופן קבוע, הקימו העות'מאנים בית שער בגובה שתי קומות, שהוצמד אל השער מבחוץ, והסתיר בכך את עיטוריו היפים. היציאה מבית השער היתה בזווית של 90 מעלות ימינה, וממנה יצא שביל עפר צר והתחבר להר ציון ולסלאון. בתקופת השלטון הירדני הוסר בית השער לגמרי, והפשפש הצר הורחב מאד, כדי לאפשר מעבר כלי רכב דרך כביש רחב אל העיר העתיקה. היירדנים תמכו את הפריצה בקורת בטון רבועה. על משקוף השער העות'מאני המקורי הופיע עיטור מגן דוד בתוך עיגול, שהיה מקובל באמנות המוסלמית כסמל גאומטרי נפוץ. היירדנים שיטשו את העיטור, וכיום הוא ניכר אך בקושי.

לאחר איחוד ירושלים בשנת תשכ"ז שיפצה עיריית ירושלים הישראלית את שער האשפות. קורת הבטון הכעורה כוסתה בחלקה באבני קירטון צהבהבות, המשוות לפינות השער אופי רך ומעוגל יותר.

2. ביקורו של פראנץ יוזף

אחד מתאריו של הקיסר האוסטרי היה 'מלך ירושלים', כנראה בכוח ירושה מבית לותרנינג, שהיה קשור בבית האבסבורג, או מהקיסר פרידריך השני, שהכתיר עצמו למלך ירושלים

כבר לפני מאה וחמישים שנה וכתה ירושלים לביקורם של כמה אנשי מלכות חשובים מחצרות המלוכה הגדולות באירופה. בשנת תרכ"ט ביקר בה קיסר פראנץ יוזף מאוסטריה-הונגריה, וכעבור ארבעים שנה ביקרו כאן יורש העצר הגרמני, שבשנת תרמ"ח מלך כשלושה חודשים בלבד על גרמניה, הוא קיסר פרידריך השלישי (אביו של וילהלם השני; פרידריך מס ממחלת סרטן-הגרון). יורש העצר האוסטרי. גרנויפר-

פראנץ יוזף

1. פריצת שער אשפות חדש

הכניסה החדשה המתוכננת לעיר העתיקה מטרידה את מנוחת הנפש, מהחשש שבמרחק של 5 דקות הליכה מהכותל המערבי יתקיימו חילולי שבת, שכן בפרויקט הנוכחי משובצים בתי קפה לשירות הקהל

הוועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים אישרה להפקדה בוועדה המחוזית, תוכנית להסדרת כניסה חדשה ונגישה לעיר העתיקה, ע"י מעלית ומנהרה שיקשרו בין גן טדי אל הרחבה החיצונית שבחזית שער יפו, ואל מוזיאון מגדל דוד. כמו"כ מציעה התוכנית, שימור והסדרת מתחם החפירות הביזנטי ופתיחתו למבקרים, השמשת שטחים תחת גשר ממילא ורחובות יצחק קריב וחטיבת ירושלים, ופיתוח של כלל השטחים הפתוחים במתחם.

חדשה אכן חדישה אך מטרידה את מנוחת הנפש, מהחשש שבמרחק של 5 דקות הליכה מהכותל המערבי יתקיימו חילולי שבת. המתכננים היר ירצו לקיים שם פעילות בשבת, כי מגדל דוד פתוח בשבתות ובחגים, ובפרויקט הנוכחי משוכצים בתי קפה לשירות הקהל.

הסיעות החרדיות במועצת עיריית ירושלים כבר הודיעו שיטרפו את הפרויקט הענק בכניסה לעיר העתיקה, וכי ללא קבלת בטחונות שיבטיחו כי המקום לא יפעל בשבתות ובחגים, יוטל וטו על הפרויקט.

שער האשפות הוא אחד משערי ירושלים השוכן בחומה הדרומית של העיר העתיקה סמוך לכותל המערבי. הוא נבנה במסגרת שיקום חומות העיר בידי הסולטאן הטורקי. סולימאן הראשון.

שער האשפות משמש היום לכניסת אוטובוסים לאזור הכותל המערבי, וליציאת כלי רכב מאזור הרובע היהודי. יש הסוברים, כי דרך שער זה הוצאו האפר והאשפה מבית המקדש לנחל קדרון, ומכאן שמו. סברה אחרת, שאינה מבוססת דיה, מספרת, כי בתקופה הביזנטית השליכו הנוצרים באזור השער ועל הר הבית אשפה רבה, כדי למנוע מהיהודים להתפלל במקום.

ר' אברהם משה לונץ, בספרו 'מורה דרך בארץ ישראל ובסוריה', בשנת תר"ץ: השער הזה איננו במקום "שער האשפות" הנזכר בנחמיה, כי הוא היה במערב העיר. והלועזים יקראו לו בשם הזה, על כי ממחתיו תעבור תעלת האשופכים אשר להעיר חוצה, ודרכו הוציאו עפר ואשפות מהעיר. וגם צבנים העיר בסביבותיו צבורים עפר וזבל למכירה.

75952487-7	22/01/2021	המודיע - חוספת	עמוד 58	2/3	24.22x31.93
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינונו - 80790					

תעלת סואץ

כבישים חדשים בעיר ובסביבותיה. בקרבת בית הקונסוליה הגרמנית, כיום ברחוב הנביאים, הוכשר מגרש רחב ידיים (עליו עומד כיום בנין ביה"ח "ביקור חולים"), שם הוקם מחנה הקיסר ופמלייתו.

בני כל אחת מהדתות השונות הכינו "שער" חגיגי, דרכו יוכל הקיסר לעבור בהתקרבו לחומות העיר העתיקה. מעל לקשת המעוטרת פרחים שהכינו בני הקהילה היהודית, נכתב בעברית ובגרמנית: "ברוך הבא בשם ה' ברכנוכם מבית ה'". השער עוטר ברימוני כסף של ספרי תורה, ומשני צידיו השתלשלו כווילונות ארוכים הפרוכות הרקומות של ארונות הקודש. שתי במות היו משני צידיו של השער, האחת לשני הרבנים הראשיים, והשניה עבור רבנים וראשי הציבור.

4. מלך פורץ גדר

תיקוני הדרכים והרחבתם היו לכרכה לתושבי ירושלים. כשם שגם נשמה לרווחה, כאשר נסלל הכביש מיפו לירושלים לכבוד ביקורו של פראנץ יוזף, קיסר אוסטריה-הונגריה, בשנת תרכ"ט

לכבודו של וילהלם קיסר נסללו כבישי גישה טובים להר הזיתים ולהר הצופים (שם הוקם "הוספיס" גרמני על שמה של הקיסרית אוגוסטה-ויקטוריה). כן הותקנו קווי טלגרף ליריחו ולמחנה הקיסר.

אך עיקר העזתו של המושל היה בהוראתו להרוס חלק מהחומה העתיקה ולפרוץ דרך אל העיר העתיקה, למען יוכלו הקיסר ופמלייתו להיכנס העירה במרכבתם המלכותית (הקיסר עצמו העדיף להיכנס לעיר העתיקה רכוב על סוס לבן ויחד אותו רכבו על סוסים הקצינים הטורקיים והגרמניים בני לווייתו ובראשם פון-בילוב, הקאנצלר של ה"רייך" הגרמני).

פעולה זו של הריסת חלק מהחומה עוררה התנגדות חריפה מצד אנשי הדת המוסלמיים, אולם המושל לא שעה למחאתם וגם לא לאזהרתם כי ייעש מן השמים. גם בעיני יהודים רבים לא ישרה פעולה זו מטעמים מובנים, שכן היו כאלה שלא יצאו כלל מחוץ לחומות העיר כל ימי שהותם בירושלים עד יום פטירתם. כיצד ינהגו לאחר הסרת המחיצה — ולו גם בחלק קטן — בין העיר העתיקה, שרק בה ראו את עיר הקודש, ובין העיר החדשה? אלא שהרבנים הם שהרגיעו את הרוחות, בדברי חז"ל — "מלך פורץ גדר".

בקשר להריסת חלק זה של החומה העתיקה, נכתב אז בידי הכתב בירושלים של העיתון היומי העברי "המליץ" בפטרבורג: "חומת ירושלים נפרצה והעיר נפתחה לרווחה על יד שער יפו. דרך חדשה, ישרה ורחבה, תחבר את ירושלים החדשה אל העיר הקדמונית וקול שוט וקול אופן יישמע ברחובותינו בהשתקשק הרכב בעיר פנימה. ובכל זאת לא נעים לבני ירושלים רגע ואותם בהינף הגרזן על טור האבנים בחלקי החומה, שבין מגדל דוד לשער יפו, לקרקר קיר ולנפץ אבניו ככלי אין חפץ בו".

5. תעלת סואץ ושכונות ירושלים

כשהאנגלים והמצרים התקרבו לחתום על ההסכם ליציאת האנגלים מתעלת סואץ, חששו מאוד ביישוב היהודי בארץ ישראל היו שחששו שהתעלה תעבור לידי אויבינו, ומי יודע כמה "צרות" עוד נכונו לנו מהתעלה הזו...

אבל לבסוף היתה תעלת סואץ זו מקור לעידוד ולברכה, כיצד שימשה תעלה זו אחד הגורמים להרחבת תחומיה של ירושלים. בדפים ישנים ובעלים בלים של ה"לוחות" של רא"מ לונץ ובכתבים של ר' פנחס גרייבסקי ואחרים, תמצאו דברים מעניינים על כך. התעלה נחנכה והועמדה לשימוש בשנת תר"ל. חמש שנים לפני כן, בערך, לא היו בכל הסביבה הזאת, שאנחנו יושבים בה עתה, אלא יהודים מעטים מאוד. ב"משכנות שאננים" ישבו אז לא יותר משמונה משפחות ספרדיות. השר משה מונטיפיורי שילם להן, כדי שיסכימו לצאת מבין החומות ולגור כאן. גם זרעים ליגיותיהם שלח להם באוניות מאנגליה.

בשנת תרכ"ח הקימו יהודים מרוקנים ליד בריכת ממילא, גם היא מחוץ לחומה, שכונה חדשה בשם "מחנה ישראל". מרוקנים? — כן, יהודי מרוקו שעלו

ביום 18 אנוס. יום הולדת הקיסר האדיר הרמן פראנץ יאזף הראשון ירה . התאספו היהודים החוסים בצלו בבתי כנסיות: בית יעקב . וחפצת ישראל . ובמקדלות ברכו את שם כבודו . ובאהבה נאמנה הובדו לברכה גם כל שריו ויועציו . ואת הש"ד הישר קאכאנא קונסי עסטרייך בירושלם ואשנרו הש"ד הארוב לכל סי פאסקאל קאנצלער

אתה ה' תשמרם : תבין רבם להקשיב צעקת עניים . ישר יחוז פנימי . אמן !

קל קורא !

המתנלה הכומתה יר"ם , יש את נפשה למור בוא אחת מלה גדולה ורחב ידים אשר תכל ל 11660 דומעם, כל אחת מתקצ 1600 אחת על אחת , כשולע פד , 800 , 400 , 18 אמות — . הנוקס לזא הוא בין רחללע , ליש , על יד נחלת "נקיה ישראל, אשר לחברת כ"ח" — נאין ספק כל מי אשר לו לב רגש , ורוח פוח תשפט בקרבו לא יחשה ולא יסקוט תלמאסוף חותמים סיבאו בברית חברה לקטת מתקם הגזול הזה , ארץ מישור הוא ! נחלת שדה זכרם , ולחם ייעם ספלפגראפית לארעזאקייטעל ההנללת בלי אריטת האמן . **המעריכים**

je vous affirmerai tout ce que vous venez d'écire
I, kriger
ci dessus est vrai

ובאותו1871/08/08א "באמת נחמד יהיה"ר"ר

פראנץ יוזף — עתון 'תבצלת' מהימים ההם

אז לארץ ישראל, אהבו את ירושלים והיו מראשוני חלוציה ובוניה. ואחריהם בא ר' יוסף ריבלין, שגם הוא היה "משוגע לדבר", משוגע ליישוב מחוץ לחומות. הוא היה אחד משבעת הראשונים שעל ידיהם נבנתה ועל שמם נקראת שכונת "נחלת שבעה". הוא היה מהיחידים שהצליח למשוך את רעייתו אחריו לגור בשכונה זו ולהישאר בה לא רק בשעות היום, אלא גם בלילות, לאחר ששערי חומת העיר העתיקה נסגרו. ואל יהיה דבר זה קל בעיני הקורא. לשכונות אלה לא באו ולא רצו לבוא לא רופאים ולא מלמדים, לא רוקחים ואף גם לא חנווניים. ר' יוסף ריבלין משך אחריו יחידים וכבר חלם על שכונה חדשה. ותעלת סואץ, מה ענינה לכאן? זהו הענין. השכונות הראשונות בירושלים החדשה חיפשו משתכנים, ויהודים פחדו מפני גנבים ומפני רוצחים. קרקע נקנתה בחצי גרוש האמה, אך יותר מקומץ "משוגעים" לא נמצאו אז.

באה שנת תר"ל. בירושלים נודע כי פראנץ יוזף, קיסר אוסטריה ומלך הונגריה, יבקר בעיר הקודש בדרכו מהחגיגה הגדולה של חנוכת תעלת סואץ. מה זו תעלת סואץ בדיוק? מי צריך אותה ולמי היא שיכת בכלל? על כל זה לא חשבו אז יהודי ירושלים בימים ההם. אחת ידעו, כי עליהם לקבל יפה פני מלך ממלכי אומות העולם. לא ידעו ולא שיערו, כי ביקור זה עתיד לגרור אחריו גידול במספרן של שכונות ירושלים החדשה, כפטריות וכמהים לאחר הגשם. ועתה הסכת ושמע מה ארע לרגל אותו ביקור. ראשית — כך "סחבו" התורכים את סלילת כביש ירושלים-יפו. ממוצא עד שער יפו היתה דרך גרועה מאוד. והנה, לרגל אותו ביקור ניתנה הפקודה: לסיים את סלילת הכביש מיד. פקודה היא פקודה. גם מוחו של "תרכ" מבין פירושה של פקודה, והיא נתמלאה. שנית — בטחון חיי העוברים והשבים. עד אז היו הנוסעים ליפו צריכים להשאיר בבתיהם "צוואה" ולהיפרד פרידה של ממש מקרוביהם ומידידיהם, כי מי יודע מה ילד יום. לרגל אותו ביקור ועם סלילת אותו כביש, הוקמו מדי כמה קילומטרים תחנות שמירה לבטחונם של העוברים והשבים.

6. תרומות הקיסר

מאות פועלים נשלחו לכל השכונות ולכל הסמטאות המלוכלכות והמזוהמות. ומאות "שאווישים" (משגיחים) נשלחו, כדי להשגיח על מאות הפועלים, שינקו ויסירו כל זוהמה ולכלוך

אשפת דורות הורחקה אז מן העיר, אחרי כן הותקנו מאורות בכל קרן רחוב ובכל פרשת-דרכים: פנסי לוקס הורדו והועלו בעזרת חבלים מיוחדים. וכאמור, את קבלת הפנים שערכו לקיסר ברחוב יפו, כיום פינת רחוב אבן ישראל, הקימו "שער כבוד" ושתי סוכות בצירי הדרך. שתיהן קושטו בפרוכיות מרוקמות חוטי כסף וזהב — סוכה אחת לראשי הספרדים וסוכה שניה לראשי האשכנזים. יהודי ירושלים לבשו חג.

שלושים צעירים יהודיים, בני אוסטריה-הונגריה, נבחרו במיוחד. הלבישום תלבושת חגיגית זוהה. על גבם ועל ידם השמאלית הונח בד בצבע הדגל האוסטרי וחרב לירכם, והרכיבום על סוסים לבנים. הרבנים הראשיים יצאו לקראת הקיסר, וספרי תורה בידיהם. תלמידים של בתי הספר "למל" ו"דורש ציון" עמדו משני צידי הרחוב. כאשר הקיסר ומלוויו הגיעו ליד שער הכבוד פתחו כולם ב"שיר ציון", שחובר במיוחד לרגל מאורע זה על ידי ר' יואל משה סלומון.

הקיסר התפעל מקבלת הפנים הנאה, ביקר בבתי כנסת ובמוסדות יהודיים אחרים ותרם סכומים ניכרים, ואף כיבד באות כבוד מיוחד ונעלה את החכם באשי, רבי אברהם אשכנזי, את הבאנקיר ר' יעקב ואלירו ואת הרופא ד"ר לונדון, מבית החולים על שם רוטשילד. אגב, בנו, ר' חיים אהרן ואלירו, יליד ירושלים, עמד משנת תרל"ו בראש הבנק המשפחתי הנודע, שיסד בתר"ח אביו ר' יעקב. ר' חיים אהרן היה מראשי היישוב היהודי ועמד בראש העדה הספרדית, וכן מילא

23.5x32.03	3/3	עמוד 59	המודיע - תוספת	22/01/2021	75952486-6
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

חוברת השירים שהולחנו לכבודו של פראנץ יוזף

ידי עיתונאים מרחבי תבל, נפגש עם מנהיגי הציבור היהודי במקווה ישראל, ליד יפו.

קבלת הפנים לקיסר החלה למחרת, בסביבות השעה שבע בבוקר. רוב היהודים התפללו במנין ראשון ובאו בהמוניהם לקבל את פני הקיסר. בכל ימי שהותו בעיר התארח וילהלם השני באוהלים מפוארים ומקושטים שהותקנו עבורו במגרש פתוח ליד רחוב הנביאים. הדרך משם לשער יפו היתה מעוטרת כולה בכרזות עם דגלי גרמניה וטורקיה. סידרת יריות תותח ציינה את תחילתה של התהלוכה.

תחילה עבר הקיסר בשער של היהודים. הילדים ניצבו בקבוצות, על פי תלמודי התורה אליהם השתייכו, ועל ראשו של כל ילד סרט ססגוני בצבעי דגל טורקיה-גרמניה. כאשר התקרב הקיסר וילהלם לילדים, החלו לשיר שיר שחובר במיוחד לכבודו, בעברית ובגרמנית. כאשר התקרב לבמות, ברכו הרבנים "אשר חלק מכבודו לבשר ודם" והיהודים ענו "אמן".

8. כניסה בערב שבת

כניסת הקיסר לירושלים חלה בשבת ולא היה עולה על הדעת, שנשים וטף ילכו ברגל מהעיר העתיקה "מרחק" כזה. לפיכך היו שיצאו בערב שבת ולנו בבתי קרובים, ולמחרתו יראו שם בתכונה הגדולה עת יבוא הקיסר ופמלייתו

בין הקהל הוכנו 2 סוכות עבור נכבדי היהודים שנבחרו להקביל פני הקיסר בספר תורה ובפת במלח.

תפקידים יצוגיים שונים כלפי השלטונות והקונסוליות. מעמדו רב ההשפעה נוצר לא במעט בזכות הבנק, ששימש מכשיר כספי מרכזי לענייני היישוב ולהעברת כספי התמיכות מחוץ לארץ, וכן קיים קשרים חשובים עם בנקים בחו"ל.

כשביקר בארץ בשנת תרכ"ט הקיסר פראנץ יוזף – לרגל השתתפותו בחנוכת תעלת סואץ – סיפק ואלירו לקיסר את כל צרכיו הכספיים, לפי הוראת בנק רוטשילד שבווינה. כן עשה גם בעת ביקורו של נסיך־הכתר, רודולף, ובזכות זו קיבל עתה את אות־הכבוד, ובשלב מאוחר יותר ביקש גם חסות אוסטריה. היה גם במשך כמה שנים חבר מועצת המחוז, וכן היה חבר בבתי דין קונסולאריים.

עכשיו תבינו, כי אלמלא אותה תעלת סואץ ואותו ביקור, שנים רבות היו עוברות, עד שכביש ירושלים־יפו היה נסלל, עד ששומרים היו עומדים בדרך יפו, ועד שהיו מתקנים פנסי־לוקס בכל פינות העיר.

למן אותו ביקור התחזק רגש הבטחון בקרב יהודי ירושלים.

7. לכבוד הקיסר

גם לנקיון השכונות העבריות החדשות מחוץ לחומה דאג מושל העיר של ירושלים. והיתה זו הפעם הראשונה שהשלטונות דאגו באופן זה גם לשכונות אלה

על כך דיווח "המליץ" (בגליונו מיום ה' בחשוון תרנ"ט):

"כעת ייאמר לעירנו, עורי, עורי, לבשי בגדי תפארתך, ירושלים עיר הקודש. גם ירושלים העתיקה, זאת ירושלים שלפנים מן הקלעים, פורשט מעט מראה חורבנה, חורבן מאות ואלפי שנים, וכזקנה כבודה, עקרת הבית, לובשת גם היא מחלצות לקדם פני אורחיה הנעלים, הזוכרים לה את כבודה הראשון, אז בימי עלומיה. הפנים אמנם בלים מעט, כמושים, צמוקים ומלאי קמטים, אך היפעה השטחית, הברק החיצון, אל יחסרו, כי הן זה כל האדם בימינו אלה". האוכלוסיה היהודית שיתפה פעולה והקפידה במיוחד על נקיון וקישטה את הבתים ברחוב יפו, שבו עתידים היו הקיסר ופמלייתו לעבור. בנינו של בית החולים "שערי צדק" – שהיה הבנין הראשון בכניסה העירה, אבל עוד לא היה גמור אז – קושט בדגלי גרמניה וטורקיה ובשלטים גדולים בגרמנית "הייל דעם קייזער", "הייל די קייזערין". כמו כן הועמד שער כבוד, שלידו התרכזו בבוא הקיסר מכובדי היהודים בירושלים על עדותיהם ובראשם שני הרבנים, רבי יעקב שאול אלישר ורבי שמואל סלנט זצ"ל.

הקיסר אמור היה להגיע לירושלים ביום השבת, י"ג בחשוון תרנ"ט. הוא הגיע, יחד עם פמלייתו, לנמל יפו ביום שישי. במהלך קבלת הפנים החגיגית, שסוקרה על

